

INFORMAČNÍ SERVIS Č. 2

(Vydává Nezávislé tiskové středisko: Jan Brabec, Jan Hrabina, Ivan Lamper, Jan Ruml, Petruška Šustrová, Jáchym Topol, Jan Urban, Martin Weiss. Uzávěrka: 21.11., 23.00 hod.)

Občanské fórum není politická strana, není nijakou organizací s přijímanými členy. Je to naprosto otevřené společenství těch, kteří se cítí odpovědní za pozitivní rozřešení neúnosné politické situace, které chce spojit síly všech poctivých a demokraticky smýšlejících občanů - umělců, studentů, dělníků, všech lidí dobré vůle. Ustavilo se spontánně za přítomnosti všech skupin, které v neděli 19.11. vykazovaly nezávislou společenskou aktivitu. Považujeme tuto reprezentaci lidu za způsobilou k jednání s odpovědnými politickými místy. Jde nám tedy o věcný postup, nikoli násilí. Nechceme hrubosti. Apelujeme na příslušníky policie, armády, milice, aby odmítly brutalitu a potlačování vůle lidu. Pokud při tvrdém postupu uniformovaných složek skutečně nebyl nikdo zabit, jsme všichni rádi, ale to neznamená, že tu nebyly masakry, ranění, krev. Množí se různé divoké fámy a záměrně šířené desinformace. Nepodléhejme jim! Žádáme všechny občany, aby se chovali ukázněně, lidsky, tolerantně, demokraticky. Přivedme naši společnou věc, pokud je to v našich silách, do dobrých konců. Vytrvejme a nedejme se!

Stanovisko Občanského fóra

Součástí dnešního prohlášení vlády ČSSR byla též informace o setkání předsedy vlády Ladislava Adamce se zástupci Občanského fóra.

Vláda pochopila jednání jako začátek dialogu a interpretovala je v tom smyslu, že i tato skutečnost svědčí o snaze orgánů vlády zásadně řešit stávající krizovou situaci.

Tím podle mínění vlády pominuly důvody pro organizování stávek a demonstrací.

Prohlašujeme: Jednání zástupců OF s L. Adamcem mělo charakter pouze informativní, a proto nemohlo v žádném případě ovlivnit naše postoje. OF jednoznačně podporuje stávky studentů, divadelních a výtvarných umělců a rovněž podporuje vyhlášení generální stávky na 27. listopadu.

K případnému dialogu chceme napomoci tím, že se budeme podílet na ustavení výboru, který by reprezentoval nejširší veřejnost a který by zahájil jednání o čtyřech požadavcích základního prohlášení OF.

V Praze dne 21. listopadu 1989.

Dopis Občanského fóra prezidentovi USA G. Bushovi a předsedovi Nejvyššího sovětu SSSR M. Gorbačovovi:

Vážení pánové!

19. listopadu 1989 se v Praze ustavilo Občanské fórum, které se cítí způsobilé být mluvčím čs. veřejnosti. Na manifestaci pražského obyvatelstva dne 21. listopadu, jíž se na Václavském náměstí zúčastnily statisíce lidí, Občanské fórum získalo názorový konsensus, a proto se na Vás obrací i jménem těchto lidí.

Sovětská vláda vyhlásuje v souvislosti s demokratizačním hnutím ve Východní Evropě zásadu nevměšování. Musíme vás upozornit, že v případě Československa tato politika ve skutečnosti znamená podporu politickému vedení, které bylo dosazeno v roce 1968 intervenční mocí a které se během dvaceti let vlády naprosto zdiskreditovalo. Jedním z požadavků masové demonstrace 21. listopadu je právě odchod těchto politiků z politické scény.

Vážení pánové, jsme toho názoru, že minulé vměšování z roku 1968 do vnitřních československých událostí by mělo být i odsouzeno, i odvoláno jako zásah protiprávní. Mlčení kolem intervence v srpnu 1968 znamená faktické vměšování do vnitřních československých poměrů. Žádáme vás, abyste této otázce věnovali při svých jednáních pozornost; není důležitá jen pro Československo těchto dní, ale pro celou Evropu.

Občanské fórum.

V Praze dne 21. listopadu 1989

Provolání

Na setkání v hledišti pražského Činoherního klubu bylo dne 19.11. 1989 ve 22 hodin ustaveno Občanské fórum jako mluvčí té části československé veřejnosti, která je stále kritičtější k politice současného československého vedení a která byla v těchto dnech hluboce otřesena brutálním masakrem pokojně manifestujících studentů. Práce tohoto fóra se účastní Charta 77, Čs.helsinský výbor, Kruh nezávislé inteligence, Hnutí za občanskou svobodu, Artforum, Obroda, nezávislí studenti, Čs. demokratická iniciativa, VONS, Nezávislé mírové sdružení, Otevřený dialog, československé centrum PEN klubu, někteří členové Čs. strany socialistické, Čs. strany lidové, církvi, tvůrčích a jiných svazů, někteří bývalí i současní členové KSC a další demokraticky smýšlející občané. Občanské fórum se cítí být způsobilé okamžitě jednat se státním vedením o kritické situaci v naší zemi, vyjadřovat aktuální požadavky veřejnosti a jednat o jejich řešení.

Takovéto jednání, které by mělo být začátkem celospolečenské diskuse o budoucnosti Československa, chce Občanské fórum začít jednáním o těchto naléhavých a širokou veřejností stále otevřeněji formulovaných požadavcích:

1. Aby ihned odstoupili ze svých funkcí ti členové předsednictva ÚV KSC, kteří jsou bezprostředně spojeni s přípravou intervence pěti států Varšavské smlouvy z r.1968 a kteří jsou odpovědní za mnohaletou devastaci všech oblastí společenského života u nás. Jmenovitě jde o Gustáva Husáka, Miloše Jakeše, Jana Fojtíka, Miroslava Zavadila, Karla Hofmanna a Aloise Indru. Zhoubná politika těchto lidí, kteří po léta odmítali jakýkoli demokratický dialog se společností, zcela zákonitě vyústila do hrůzných událostí posledních dnů.

2. Aby ihned odstoupil první tajemník MV KSC v Praze Miroslav Štěpán a federální ministr vnitra František Kincel, kteří jsou odpovědní za všechny zásahy, které policie v posledních měsících provedla proti pokojně manifestujícím občanům.

3. Aby byla ustavena komise, která konkrétně vyšetří tyto zásahy, zjistí jejich viníky a navrhne jejich potrestání. V této komisi musí být zástupci Občanského fóra.

4. Aby byli okamžitě propuštěni všichni vězňové svědomí, včetně těch, kteří byli zadrženi v souvislosti s posledními manifestacemi.

Občanské fórum žádá, aby toto svolání bylo publikováno v oficiálních československých sdělovacích prostředcích.

Občanské fórum se domnívá, že jeho vznik a práce odpovídá vůli 40.000 dosavadních signatářů petice Několik vět, a je otevřeno všem složkám a silám československé společnosti, kterým záleží na tom, aby i naše země začla pokojným způsobem hledat cesty k demokratickému společenskému uspořádání, a tím i k hospodářské prosperitě.

Za Občanské fórum

Ing. Rudolf Battěk, Petr Čepek, Václav Havel, Milan Hruška, prof.Dr. Milan Jelínek, Milan Kňážko, Dr. Lubomír Kopecký CSc., Jiří Křížan, Václav Malý, Martin Mejstřík, Petr Oslzlý, doc. Dr. Libor Pátý CSc., Jana Petrová, Jan Ruml, prof. Dr. Věnek Šilhán, Ondřej Trojan, Ing. Josef Vavroušek CSc., Saša Vondra.

V Praze dne 19.11. 1989

REZOLUCE

Rezoluce z veřejného shromáždění pracujících ČKD POLOVODIČE PRAHA, konaného dne 21.11. 1989.

Na základě událostí ve dnech 17.-21.11. 1989 se sešli pracující závodu ČKD Polovodiče a k těmto událostem zaujímají tato stanoviska:

- 1) Zásadně nesouhlasíme s brutálním zákrokem pořádkových sil dne 17.11. 1989 proti účastníkům pokojného shromáždění studentů.
- 2) Žádáme, aby byla vytvořena nestranná vyšetřovací komise za účasti zástupců čs. veřejnosti včetně postižených studentů.
- 3) Dále žádáme o pravdivé publikování výsledků šetření a přísné potrestání viníků.
- 4) Žádáme, aby byla všem pracovníkům sdělovacích prostředků dána možnost objektivně a pravdivě informovat veřejnost.
- 5) Vyjadřujeme plnou podporu společnému prohlášení MV SSM, MVR SSM ze dne 19.11. 1989, předsednictva ÚV ČSS a Výboru Československé veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci.
- 6) Nesouhlasíme s prohlášením vlád ČSSR, ČSR a SSR ze dne 20.11. 1989 k situaci vzniklé 17.11. 1989 v Praze.
- 7) Jsme přesvědčeni, že jediným možným východiskem ze současné situace je skutečný otevřený celospolečenský dialog.
- 8) Plně solidarizujeme se stávkujícími studenty a divadelními umělci.
- 9) Požadujeme legalizaci nezávislých skupin.
- 10) Požadujeme vydat výzvu ke zrušení LM a nepoužití jejich zbraní.
- 11) Konání svobodných voleb.
- 12) Na podporu požadavků tohoto prohlášení jsme připraveni k manifestačnímu přerušení práce dne 27.11. 1989 mezi 12:00-14:00.

Shromáždění se zúčastnilo 1.410 pracujících, 1 se zdržel hlasování, 2 byli proti. 1.407 hlasovalo pro rezoluci.

Účastníci shromáždění.

Na vědomí: PV ROH ČKD PRAHA, ÚRO, OOR P4, OV KSČ P4, ÚV KSČ, vlády ČSSR, ČSR a SSR, SP ČKD kombinát, ÚV SSM, MVR SSM, Rudé právo, Práce, Mladá fronta, Svobodné slovo, Lidová demokracie, Čs. televize a rozhlas.

Kontakt ČKD: Rudolf Anděl, Zdeněk Lukeš, tel. 412 28 71, 412 28 63.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

* Stanovisko předsednictva ÚV Svazu českých dramatických umělců podporuje studenty, ztotožňuje se s prohlášením divadelníků v Realistickém divadle, žádá Čs. televizi a rozhlas o pravidelný denní diskusní pořad a vyjadřuje pochybnost, že v dnešním složení nejvyšších státních orgánů umožňuje pozitivní východiska nalézt. * Pracovníci Národní galerie rovněž vyjádřili protest proti brutálnímu zásahu a připojují se ke studentům a divadelníkům a k požadavku generální stávky a uzavírají všechny stále expozice a výstavy NG na týden. Žadají: Vyšetření okolností pátečního zásahu, propuštění politických vězňů, skoncení represí proti nezávislým iniciativám apod. V posledním bodě žadají, aby odstoupila nynější vláda ČSSR a vedení KSČ.

* V půjčovnách Městské knihovny v Praze se podepisuje podpora Provolání Občanského fóra a Několik vět.

* Z ČKD a z Kladna si přišli do Vinohradského divadla pro zástupce z řad herců. Na Kladno jela Jirina Bohdalová.

REAKCE OBČANŮ

* I v době, kdy redaktor Svobodného slova sděluje Svobodně Evropě, že informací o protestech občanů budou plně noviny, dostává tiskové středisko Občanského fóra neustále od občanů a institucí svolání nebo dopisy adresované státním orgánům. Obsahují různé názory a požadavky, ale všechny bez výjimky odsuzují páteční pražský masakr, žadají o těchto událostech pravdivé informace, požadují vyšetřování, které by určilo viníky a žadají rozhodující změnu v přístupu moci ke společnosti.

* Pozornost se soustřeďuje na iniciátory současného pohybu, stávkující studenty. V současné době stávkují všechny pražské fakulty, 4 fakulty v Plzni, fakulty v Liberci, Brně, Ostravě, Olomouci, B. Bystrici a Bratislavě. V Praze stávkuje také nejméně 10 středních škol.

* Prazští studenti vydali 21.11. prohlášení, ve kterém vyjadřují nesouhlas se stanovisky vlády ČSSR, ČSR a SSR. Konstatují, že včerejší vystoupení Vasilu Mohority na Václavském náměstí, o kterém referuje dnešní Mladá fronta, je dosud ze strany moci jediným krokem k dialogu. Mezitím se dozvídáme, že V.Mohorita odmítá udělovat interview zahraničním novinářům.

* Po celý den se stupňovala atmosféra v ČST, která odpoledne vyvrcholila masovým shromážděním zaměstnanců. Zaměstnanci nepodlehli zastrašování ředitele Batrly a schválili protestní prohlášení, které zatím podepsalo 700 zaměstnanců. Důležitější však je, že jsou rozhodnuti za každou cenu pravdivě informovat o událostech a jsou ochotni i stávkovat a smazat jakékoli vysílání, pokud jim to nebude umožněno.

* V prohlášení cs.filmových umělců se mj.praví: "Vyzyváme k okamžitému odstoupení všech funkcionářů KSC a členů vlády, kteří nesou plnou odpovědnost za úpadek všech sfér společenského života a současnou kritickou situaci," a dále: "vyzyváme všechny režiséry a ostatní členy filmových stábů, aby s okamžitou platností zastavili veškeré práce na filmových projektech s výjimkou zpravodajských." Vyzyvají také pracovníky kin, aby se zachovali po vzoru stávkujících divadelníků. Mezi dvěma sty signatary jsou mj. Václav Vorlíček, Věra Chytilová, Vlad. Körner, Jiří Krizán, Miloš Zábavský, David Smoljak, Dušan Klein, Jaromil Jireš a d.

* Studenty podporili také umelecký soubor opery ND, pracovníci Laterny Magiky.

* Zaměstnanci Divadelního ústavu se připojili k povolání OF.

* Protestovali pracovníci divadla Jiřího Wolkeho. V jejich prohlášení se mj.píše: "Především zásadně nesouhlasíme s obsahem i tónem projevu předsedy české vlády F.Pitry, který nevhodně banalizoval postoj i jeho tragickou příčinu.

* 42 pracovníků Střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje se připojuje ke všem dosavadním protestům.

* K prohlášení studentů pražských VŠ se připojilo 83 zaměstnanců VŠUP.

* V dokumentu nazvaném Pracovníci ve zdravotnictví za očistu a proti násilí čteme mj.: "Zúčastníme se generální stávky 27.11.1989 tak, abychom nezanedbali své základní profesionální povinnosti a neohrozili zdraví lidí."

* V protestu proti šíření zkreslených a nepravdivých zpráv, který vydala fakulta žurnalistiky UK, je klíčová tato pasáž: "Brutální zákrok ozbrojených elitních jednotek ministerstva vnitra, jehož jsme byli přímými svědky, se neda žádným způsobem utajit. Není třeba diskutovat o tom, zdali někdo zemřel či nikoli. Nesporné je, že bylo nelidským způsobem ohroženo zdraví a životy lidí."

* Proti zkreslování informací v prohlášení vlády a v Rudém právu protestuje také stranická skupina studentů fakulty.

* Odboráři nakladatelství Novinář a redakce Světa v Obrazech žádají jednoznačné oduouzení zákroku policie.

* Ze západních Čech přišel dokument začínající slovy: "My, bývalí i současní pracovníci Čs.uranového průmyslu-dolů západní Čechy, jsme plně solidární s výzvou předsednictva SSM, studentské mládeže a českých a slovenských herců." Za cca 30 podpisů ručí Jan Vácha.

* O vysvětlení a zdůvodnění páté brutální policejní akce žádá předsedu vlády ve svém dopise ing. Pavel Tykal, ke kterému se připojilo svými podpisy 64 pracovníků Spojprojektu.

* CZV KSC pedagogické fakulty UK se 20.11. připojil ke studentské výzvě a zdůraznil nutnost celospolečenského dialogu.

* Ke stávce divadelníků se připojili rockoví a folkoví hudebníci, mezi nimi M.Kocáb, J.Kantor, P.Skoumal, V.Merta, M.Horaček, M.Prokop, R.Tesařík, M.Tučný, P.Kalandra, J.Dědeček, V.Mišák, K.Nejepsova, P.Kumandžas, S.Zatloukal, M.Chadima, E.Hladík, O.Konrád, V.Kulhánek, J.I.Wunsch a mnozí jiní.

* V neděli se seslo přes sto novinářů, přijali prohlášení, ve kterém se solidarizovali s prohlášením stávkového výboru VŠ a divadelních umělců a přijali další požadavky, mj. legalizaci nezávislého tisku, obnovu profesionálního a občanského statutu novinářů postizených po roce 1968, eliminaci vedoucí úlohy KSC z Ústavy. Rovněž ustavili oficiální skupinu pro vznik nezávislého sdružení novinářů.

* 85 soudců z povolání v dopise generálnímu prokurátorovi oznamuje, že se celou svou autoritou budou zasazovat o co nejdůkladnější přezkoušení celé páté záležitosti v rámci platných zákonů.
VYZÝVÁME VŠECHNY DĚLNÍKY K SOLIDARITĚ S GENEÁLNÍ STÁVKOU!

Další informace o narůstajícím množství stanovisek občanů v příštím čísle.